

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1937.

Andra kammaren.

Nr 5.

Fredagen den 22 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Herr **talmannen** öppnade sammanträdet med följande ord: Jag får för kammaren anmäla, att jag utfört det mig lämnade uppdraget att i anledning av prinsessan Birgittas födelse till Hans Maj:t Konungen, Deras Kungl. Högheter Kronprinsen och Kronprinsessan samt Hertigparet av Västerbotten framföra kammarens lyckönskan; och hava dessa anmodat mig att betyga kammaren deras hjärtliga tacksamhet härför.

Detta yttrande åhördes av kammarens ledamöter stående.

§ 2.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 47, angående beredande av bostad för en i Ammarnäs i Sorsele församling stationerad kontraktsadjunkt.

Denna proposition bordlades.

§ 3.

Justerades protokollen för den 15 och den 16 innevarande januari.

§ 4.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Härmed intygas att riksdagsman Anders Birger Pettersson, f. d. 7 nov. 1885, som f. n. alltsedan d. 16 jan. 1937 vårdas å S:t Görans sjukhus medicinska avdelning för hjärtsjukdom, på grund av denna sin sjukdom för närvarande och under 1 månad framåt är till arbete oförmögen och sålunda i behov av ledighet från riksdagsgörömlen.

Stockholm den 19 januari 1937.

Folke Lindstedt.

Överläkare vid S:t Görans sjukhus
medicinska avdelning.

§ 5.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 27, med förslag till lag om tvångsuppfostran m. m.

Vid härpå skedd föredragning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 38, med förslag till förordning om moderskapspenning m. m. hänvisades densamma såvitt angår förordningsförslagen till behandling av lagutskott och i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogos var för sig övriga å kammarens bord vilande propositioner; och överlämnades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 41, angående främjande av planmässigt sparande samt inrättande av en statens bosättningslånefond m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 42, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 mom. 1 och 4 förordningen den 21 juni 1922 (nr 277) angående postsparbanken; samt

till statsutskottet propositionen, nr 48, angående förstärkning av sjunde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

§ 6.

Vidare föredrogos var efter annan de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till behandling av lagutskott motionen nr 68 av herr *Carlström m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 69 av herr *Norling*;

till statsutskottet motionerna:

nr 70 av herr *Norling m. fl.*;

nr 71 av herr *Norling*;

nr 72 av herr *Persson* i Tidaholm *m. fl.*;

nr 73 av herr *Lindberg* i Stockholm;

nr 74 av herr *Gustafson* i Kasenberg;

nr 75 av herr *Lovén*;

nr 76 av herr *Karlsson* i Grängesberg *m. fl.*;

nr 77 av herr *Holmgren*;

nr 78 av fru *Nordgren*;

nr 79 av herr *Lindberg* i Umeå *m. fl.*; och

nr 80 av herr *Jacobson*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 81 och 82 av herr *Hagberg* i Malmö; och

nr 83 av herr *Isacsson m. fl.*;

till bankoutskottet motionerna:

nr 84 av herrar *Olsson* i Mellerud och *Larsson* i Mörlanda;

nr 85 och 86 av herr *Olsson* i Mellerud;

nr 87 av herrar *Olsson* i Mellerud och *Hult*;

nr 88 av herr *Persson* i Tidaholm;

nr 89 av herrar *Lundstedt* och *Wallerius*;

nr 90 och 91 av herr *Brädefors m. fl.*;

nr 92 av fröken *Hesselgren m. fl.*;

nr 93—95 av herrar *Johanson* i Huskvarna och *Carlström*; och

nr 96 av herrar *Anderson* i Norrköping och *Bergquist*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 97 av herrar *Olsson* i Mellerud och *Hult*;

nr 98 av herr *Lundstedt*;

nr 99 av herrar *Tengström* och *Dahlbäck*;

nr 100 av herrar *Sundström* i Skövde och *Norling*; och

nr 101 av herr *Westman m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 102 av herr *Liedberg*;

- nr 103 av herr *Danielsson m. fl.*; och
 nr 104 av herr *Pettersson* i Hällbacken *m. fl.*;
 till statsutskottet motionen nr 105 av herr *Lövgren m. fl.*;
 till jordbruksutskottet motionen nr 106 av herrar *Sjögren* och *Gustafson* i
 Kasenberg;
 till tillfälligt utskott motionerna:
 nr 107 av herr *Hoppe*; och
 nr 108 av herr *Norling*;
 till statsutskottet motionen nr 110 av herr *Erlander m. fl.*;
 till bevillningsutskottet motionen nr 111 av herr *Lövgren m. fl.*;
 till behandling av lagutskott motionerna:
 nr 112 av herrar *Frankenberg* och *Tengström*;
 nr 113 av herr *Frankenberg m. fl.*; och
 nr 114 av herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*;
 till statsutskottet motionen nr 115 av herr *De Geer* i Hanaskog *m. fl.*;
 till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 116 av herr *De Geer* i Hanaskog *m. fl.*; och
 nr 117 av herrar *De Geer* i Hanaskog och *Hammarlund*; samt
 till tillfälligt utskott motionen nr 118 av herr *De Geer* i Lesjöfors *m. fl.*

§ 7.

Ordet lämnades till herr **von Seth**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte medgiva att motionstiden i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 38, med förslag till förordning om moderskapspenning m. m. och Kungl. Maj:ts proposition, nr 41, angående främjande av planmässigt sparande samt inrättande av en statens bosättningslånefond m. m. utsträcker till det sammanträde, som infaller näst efter 20 dagar från propositionernas avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

§ 8.

Herr **Thorell**, som härefter på begäran erhöi ordet, anförde: Herr talman! *Interpellation.* Redan vid 1931 års riksdag beslöts hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning på vilket sätt kontroll å handel med fodermedel lämpligen bör ordnas.

I anledning härav avläts riksdagens skrivelse nr 192 av den 9 maj 1931. I denna redogöres för utskottsbehandlingen och refereras till av utskottet infordrade yttranden från kommerskollegium, lantbruksstyrelsen och medicinalstyrelsen, jämte ett flertal institutioner och organisationer på lantbrukets och handelns område.

Det framhölls, att det måste anses genom de inkomna yttrandena ådaga-lagt att en utredning om skärpta kontrollbestämmelser för handeln med foder-medel är befogad, även om förhållandena härvidlag nu vore bättre än de förut varit.

Särskilt framhölls, att de alltmer vanliga foderblandningarna och foderpreparaten krävde bättre övervakning, enär det, såsom i de avgivna yttrandena omnämndes, förekomme dylika med lika namn och utseende, men med mycket stor olikhet i fråga om näringsämnesshalt och därmed värde. Även felaktiga eller vilseledande benämningar förekomme stundom.

Interpellation. (Forts.)

I skrivelsen anhålles slutligen att i den äskade utredningen undersöktes, *dels* huruvida föreskrifter böra utfärdas för säljaren att lämna uppgift om beståndsdelarna i foderblandningarna, *dels ock* på vilket sätt köpare av fodermedel skall kunna erhålla garantier för att den levererade varan överensstämmer med de uppgifter om varans halt och värdebestämmande beståndsdelar, som utlovats. Samtidigt påpekades även att de kontrollåtgärder som här avses, icke skulle så utformas, att de skulle verka alltför betungande för den lojala handeln och onödigt fördyra varan för köparna.

I dessa synpunkter, som alltjämt torde äga aktualitet kan jag instämma och det är därför jag nu — fem och tre kvarts år efter ovannämnda riksdagsskrivelsens avlatande — efterlyser omsättande i praktiken av däri framförda uppslag.

Händelser ha också inträffat under senare tid, vilka äro av den art, att man skulle önska att icke utredning och förslag försenas genom onödigt dröjsmål, men vare sig i årets trontal eller statsverksproposition finnes något omnämnt som tyder på att förslag i ämnet kommer att föreläggas årets riksdag.

Känt är att Kungl. Maj:t åt kommerskollegium och lantbruksstyrelsen gemensamt uppdragit utredningen samt att ett förslag varit ute på remiss.

I anledning av vad jag här anförd får jag anhålla om denna kammars tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framställa följande frågor:

1. Hur långt har utredningen i berörda fråga fullföljts och
2. Har statsrådet för avsikt att så påskynda sagda utredning att förslag kan avgivas till innevarande års riksdag?

Ifrågavarande anhållan blev på begäran bordlagd.

§ 9.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Björklund*, nr 119, om anslag för uppförande av intendenturverkstadslokaler vid skånska trängkären i Hässleholm;

herr *Holmgren*, nr 120, angående anställande av notarien H. J. S. Kleberg såsom sekreterare hos riksheraldikerämbetet;

herr *Holmgren m. fl.*, nr 121, om avslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till upplysningsarbete för freden;

herr *Andersson* i Lindome *m. fl.*, nr 122, om viss ändring i gällande bestämmelser för beräkning av statsbidrag till vägbyggnadsföretag;

herr *Svedman*, nr 123, om uppförande på Gotska Sandön av en byggnad, inrymmande gudstjänst- och skollokaler m. m.;

herr *Larsson* i Hede *m. fl.*, nr 124, om anslag till bidrag för byggande av enskilda utfartsvägar;

herr *Andersson* i Falkenberg *m. fl.*, nr 125, om anslag för beredande av tandvård åt patienter, som vårdas å vissa sjukvårdsinrättningar;

herr *Lindqvist m. fl.*, nr 126, angående ersättning till nämndemän för med nämndemansuppdragets fullgörande förenade kostnader;

herr *Nilsson* i Steneberg *m. fl.*, nr 127, om höjning av det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget till reparation m. m.;

herr *Vougt* och fröken *Hesselgren*, nr 128, om anslag för undervisning i norska och danska språken vid högre läroanstalter;

herr *Osberg*, nr 129, om anslag till statliga åtgärder till civilt luftskydd;

herr *Spångberg m. fl.*, nr 130, om anslag för anordnande av massundersökningar för tuberkulosens förebyggande och bekämpande;

herr *Lithander m. fl.*, nr 131, om viss utökning av musikkåren vid Göta artilleriregemente;

herr *Persson* i Undersvik *m. fl.*, nr 132, angående statligt understödande av vårt vägnäts utbyggande med ett system av cykelvägar;

herr *Persson* i Grytterud *m. fl.*, nr 133, om statsbidrag till kostnaderna för anskaffning av materiel i s. k. flyttande skolkök;

herrar *Hult* och *Olsson* i Mellerud, nr 134, om höjning av nu utgående bidrag av bilskattemedel till vägunderhållet;

herrar *von Seth* och *Holmbäck*, nr 135, om anslag till inrättande av en fiskalsbefattning å extra stat hos kammarkollegium;

fröken *Hesselgren*, nr 136, om inrättande av ett antal extra skrivbiträdesbefattningar hos yrkesinspektionen m. m.;

herr *Annér m. fl.*, nr 137, om anslag för resestipendier åt journalister;

herr *Hedlund* i Östersund *m. fl.*, nr 138, om statsbidrag till anordnande av mindre folk- och skolbad å landsbygden;

herr *Hage m. fl.*, nr 139, om anslag till bidrag för byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens m. fl. län;

herr andre vice talmannen *Magnusson m. fl.*, nr 140, om viss utökning av musikkåren vid Karlsborgs artilleriregemente;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 141, om ändring av 59 § 1 mom. tredje stycket i taxeringsförordningen;

herr *Annér*, nr 142, angående viss ändring i 19 § förordningen om arvsskatt och skatt för gåva;

herrar *Sjögren* och *Liedberg*, nr 143, angående eventuell successiv avveckling av skatten å automobilringar;

herr *Henriksson*, nr 144, om avskaffande av tilläggstullen å sådan bensylalkohol, som är avsedd uteslutande för tillverkning av stenciler;

herr *Björklund*, nr 145, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre dragonen S. Svensson Lundkvist;

herr *Larsson* i Hede *m. fl.*, nr 146, om pensionsförbättring åt förutvarande förrådsvaktmästaren, förre förvaltaren i intendenturkårens reserv J. G. Johansson-Lindhe;

herr *Larsson* i Hede, nr 147, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten A. Andersson Backlund;

herr *Andersson* i Mölndal *m. fl.*, nr 148, om utbetalande till textilarbetaren J. Brodd av viss ersättning för olycksfall i arbete;

herrar *Fast* och *Andersson* i Löbbo:

nr 149, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten A. F. Blad;

nr 150, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten C. A. Ström;

nr 151, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten A. G. Sköld; och

nr 152, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre korpralen O. E. Qvick;

herr *Karlsson* i Grängesberg, nr 153, om pension åt skogsarbetaren och arrendatorn A. Björsson;

herrar *Gustavson* i Västerås och *Andersson* i Surahammar, nr 154, om beredande av pension, understöd eller ersättning åt vissa vid kronoegendomen Hässlö anställda arbetare;

herr *Gustavson* i Västerås, nr 155, om pension åt förre hästskötaren A. E. Nordström;

herrar *Gustafsson* i Bogla och *Fast*, nr 156, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre grenadjären S. J. Skön;

herr *Gustafson* i Dädesjö, nr 157, om årligt understöd åt arbetaren G. A. Karlsson;

herr *Hilding*, nr 158, om revision av pensionsvillkoren för skogsvårdsstyrelsernas befattningshavare;

herr *Hermansson*, nr 159, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten C. Hj. V. Modig;

herr *Hedlund* i Häste, nr 160, om invalidpension åt förre laboratoriebiträdet, ingenjören K. E. Th. S. Sjöberg;

herr *Arneberg m. fl.*, nr 161, angående beredande av statsbidrag i vissa fall till pensionering av privatanställda tjänstemän;

herr *Jonsson* i Eskilstuna, nr 162, om pension åt arbetaren K. A. Törnblom; herrar *Andersson* i Lindome och *Gustafson* i Kasenberg, nr 163, angående skyndsamt fullbordande av förut begärd utredning om viss rätt för pastoraten i avseende å placering av fonderade medel;

herr *Lindqvist*, nr 164, angående reformering av åklagarväsendet;

herr *Persson* i Tidaholm *m. fl.*, nr 165, om viss ändring av 1 § lagen om arbetstidens begränsning;

herr *Spångberg m. fl.*:

nr 166, angående åstadkommande av ökad effektivitet och humanitet i arbetslöshetsförsäkringen; och

nr 167, angående höjning för lågt avlönade inkomsttagare av enligt lagen om olycksfall i arbete utgående sjukhjälp och invaliditetsersättning;

herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*, nr 168, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder;

herr *Bengtsson m. fl.*, nr 169, angående storleken av blinda tillkommande folkpension;

herr *Hedlund* i Häste, nr 170, angående lagstiftning om avlyftande från fastighetsägarna i städer och stadsliknande samhällen av dem åvilande gatuhållningsbesvär;

herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*, nr 171, angående revision av fattigvårdslagstiftningen;

herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*:

nr 172, om sänkning av räntan å lån från fonden för fiskerinäringens främjande; och

nr 173, om anslag till främjande av beredning och avsättning av fisk *m. m.*;

herr *Bäckström m. fl.*, nr 174, om höjning av anslaget till lantmäterikontoren i länen;

herr *Hult*, nr 175, om anslag till provisorisk löneförbättring åt vandringsrättare, anställda hos hushållningssällskapen;

herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*:

nr 176, om upprättande av en lånefond för förbättringar av ekonomibyggnader å landsbygden; och

nr 177, om upprättande av en lånefond för rationalisering av mindre jordbruk;

herr *Hedlund* i Häste *m. fl.*, nr 178, om visst fraktlindringsbidrag ur jordbrukets prisregleringsfond för vissa sändningar av matpotatis;

herrar *Andersson* i Dunker och *Wallén*, nr 179, angående omorganisation av kontrollen över tillverkningen av samt handeln med margarin, margarinost, fettemulsion och konstister;

herr *Andersson* i Vigelsbo, nr 180, angående bestämmande av Heby såsom stationsort för ett blivande nytt veterinärdistrikt i Västmanlands län;

herr *Wallén m. fl.*, nr 181, angående nedsättning av fraktsatserna för svensk frukt;

herr *Wallén*, nr 182, om anslag till bidrag för de svenska trädgårdsodlarnas deltagande i 1937 års nordiska trädgårdsutställning i Köpenhamn;

herr *Aqvist m. fl.*, nr 183, om sänkning av räntan å vissa från egnahems-lånefonden beviljade lån;

herr *Andersson* i Falkenberg *m. fl.*, nr 184, angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen;

herr *Karlsson* i Munkedal *m. fl.*, nr 185, angående beredande av stöd åt den mindre skeppsfarten;

herr *Spångberg m. fl.*, nr 186, angående utredning och förslag i fråga om en utökad och skärpt yrkesinspektion;

herrar *Fast* och *Hallén*, nr 187, angående åtgärder för stärkande av justitiekanslerns samt justitieombudsmannens och militieombudsmannens ställning;

herr *Bengtsson*:

nr 188, angående vidtagande av åtgärder för sänkning av apotekens läkemedelspriser; och

nr 189, angående vidtagande av en allsidig och förutsättningslös undersökning av vattenfallsstyrelsens ämbetsförvaltning m. m.;

herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*, nr 190, angående införande av s. k. organbesiktning å orter där köttbesiktningstvång föreligger;

herr *Hoppe*, nr 191, angående befordrande och understödjande av barnträdgårdsverksamheten;

herrar *Hermansson* och *Sundström* i Skövde, nr 192, angående tillgodoseende av behovet av allmänna samlingslokaler;

herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*, nr 193, angående inrättande av en central ledning och förvaltning av vägväsendet för hela landet m. m.; samt

herrar *Österström* och *Bergvall*, nr 194, angående centralisering och rationalisering av bearbetningen av rikets officiella statistik.

Dessa motioner bordlades.

§ 10.

Till bordläggning anmäldes bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

§ 11.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 12, till Konungen angående utseende av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Ericsson</i> i Kinna	under	4	dagar	fr. o. m.	den	23	jan.,
» <i>Andersson</i> i Rasjön	»	2	»	»	»	24	»
» <i>Hult</i>	»	6	»	»	»	25	»
» <i>Persson</i> i Grytterud	»	2	»	»	»	23	»
» <i>Larsson</i> i Östersund	»	6	»	»	»	25	»

herr	<i>Lundbom</i>	under	3	dagar	fr. o. m.	den	23	jan..
›	<i>Andersson</i> i Lindome	›	8	›	›	›	23	›
›	<i>Larsson</i> i Julita	›	4	›	›	›	22	›
›	<i>Gustavson</i> i Västerås	›	3	›	›	›	22	›
›	<i>Gustafson</i> i Dädesjö	›	9	›	›	›	25	›
›	<i>Andersson</i> i Mölndal	›	4	›	›	›	25	›
›	<i>Johansson</i> i Uppmälby	›	2	›	›	›	24	›
›	<i>Hermansson</i>	›	5	›	›	›	27	›
›	<i>Gustafson</i> i Kasenberg	›	5	›	›	›	23	›
›	<i>Hansson</i> i Rubbestad	›	5	›	›	›	23	›
›	<i>Larsson</i> i Mörlanda	›	5	›	›	›	23	›
›	<i>Karlsson</i> i Munkedal	›	5	›	›	›	23	›
›	<i>Olsson</i> i Gävle	›	3	›	›	›	24	›
›	<i>Magnusson</i> i Tumhult	›	6	›	›	›	25	›
›	<i>Norén</i>	›	5	›	›	›	26	›
›	<i>Näsström</i>	›	4	›	›	›	27	›
›	<i>Uddenberg</i>	›	3	›	›	›	23	›
›	<i>Andersson</i> i Vigelsbo	›	2	›	›	›	25	›
›	<i>von Seth</i>	›	11	›	›	›	25	›
›	<i>Westman</i>	›	2	›	›	›	23	›
›	<i>Anderson</i> i Råstock	›	3	›	›	›	23	›
›	<i>Mäler</i>	›	5	›	›	›	26	› och
›	<i>Viklund</i>	›	4	›	›	›	22	›

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.34 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Lördagen den 23 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 18 innevarande januari.

§ 2.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 47, angående beredande av bostad för en i Ammarnäs i Sorsele församling stationerad kontraktsadjunkt.

§ 3.

Vidare föredrogs var för sig de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till statsutskottet motionerna:

- nr 119 av herr *Björklund*;
- nr 120 av herr *Holmgren*;
- nr 121 av herr *Holmgren m. fl.*;
- nr 122 av herr *Andersson* i Lindome *m. fl.*;
- nr 123 av herr *Svedman*;
- nr 124 av herr *Larsson* i Hede *m. fl.*;
- nr 125 av herr *Andersson* i Falkenberg *m. fl.*;
- nr 126 av herr *Lindqvist m. fl.*;
- nr 127 av herr *Nilsson* i Steneberg *m. fl.*;
- nr 128 av herr *Vougt* och fröken *Hesselgren*;
- nr 129 av herr *Osberg*;
- nr 130 av herr *Spångberg m. fl.*;
- nr 131 av herr *Lithander m. fl.*;
- nr 132 av herr *Persson* i Undersvik *m. fl.*;
- nr 133 av herr *Persson* i Grytterud *m. fl.*;
- nr 134 av herrar *Hult* och *Olsson* i Mellerud;
- nr 135 av herrar *von Seth* och *Holmbäck*;
- nr 136 av fröken *Hesselgren*;
- nr 137 av herr *Annér m. fl.*;
- nr 138 av herr *Hedlund* i Östersund *m. fl.*;
- nr 139 av herr *Hage m. fl.*; och
- nr 140 av herr andre vice talmannen *Magnusson m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 141 av herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*;
- nr 142 av herr *Annér*;
- nr 143 av herrar *Sjögren* och *Liedberg*; och
- nr 144 av herr *Henriksson*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 145 av herr *Björklund*;
- nr 146 av herr *Larsson* i Hede *m. fl.*;
- nr 147 av herr *Larsson* i Hede;
- nr 148 av herr *Andersson* i Mölndal *m. fl.*;
- nr 149—152 av herrar *Fast* och *Andersson* i Löbbo;
- nr 153 av herr *Karlsson* i Grängesberg;
- nr 154 av herrar *Gustavson* i Västerås och *Andersson* i Surahammar;
- nr 155 av herr *Gustavson* i Västerås;
- nr 156 av herrar *Gustafsson* i Bogla och *Fast*;
- nr 157 av herr *Gustafson* i Dädesjö;
- nr 158 av herr *Hilding*;
- nr 159 av herr *Hermansson*;
- nr 160 av herr *Hedlund* i Häste;
- nr 161 av herr *Arnemark m. fl.*; och
- nr 162 av herr *Jonsson* i Eskilstuna;

till behandling av lagutskott motionerna:

- nr 163 av herrar *Andersson* i Lindome och *Gustafson* i Kasenberg;
- nr 164 av herr *Lindqvist*;
- nr 165 av herr *Persson* i Tidaholm *m. fl.*;
- nr 166 och 167 av herr *Spångberg m. fl.*;
- nr 168 av herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*;
- nr 169 av herr *Bengtsson m. fl.*;
- nr 170 av herr *Hedlund* i Häste; och
- nr 171 av herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionerna:

- nr 172 och 173 av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*;
- nr 174 av herr *Bäckström m. fl.*;
- nr 175 av herr *Hult*;
- nr 176 och 177 av herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*;
- nr 178 av herr *Hedlund* i Häste *m. fl.*;
- nr 179 av herrar *Andersson* i Dunker och *Wallén*;
- nr 180 av herr *Andersson* i Vigelsbo;
- nr 181 av herr *Wallén m. fl.*;
- nr 182 av herr *Wallén*; och
- nr 183 av herr *Åqvist m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionen nr 184 av herr *Andersson* i Falkenberg *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 185 av herr *Karlsson* i Munkedal *m. fl.*; och
- nr 186 av herr *Spångberg m. fl.*;

till konstitutionsutskottet motionen nr 187 av herrar *Fast* och *Hallén*;

till tillfälligt utskott motionerna:

- nr 188 och 189 av herr *Bengtsson*;
- nr 190 av herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*;
- nr 191 av herr *Hoppe*; och
- nr 192 av herrar *Hermansson* och *Sundström*;

till statsutskottet motionen nr 193 av herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionen nr 194 av herrar *Österström* och *Bergvall*.

§ 4.

Härefter föredrogos vart för sig samt lades till handlingarna bankoutsrottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutsrottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutsrottet avlämnade berättelse.

§ 5.

Slutligen föredrogs herr *Thorells* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framställa spörsmål angående skärpning av bestämmelserna om kontroll å fodermedel; och blev ifrågavarande anhållan av kammaren bifallen.

§ 6.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Senander m. fl.*, nr 195, om upphävande av ett vid 1936 års riksdag fattat beslut om utskyldsstreckets skärpning för innehavare av kommunala och andra samhällleliga förtroendeuppdrag;

herrar *Lundqvist* och *Hagberg* i Malmö, nr 196, angående införande i kommunallagarna av bestämmelser om skärpta kvalifikationer hos de personer, som utses att revidera kommunernas räkenskaper;

herr *Lindmark m. fl.*:

nr 197, om avslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om inrättande av ytterligare en intendentsbefattning inom byggnadsstyrelsen m. m.;

nr 198, om anslag till bidrag för byggande av enskilda utfartsvägar;

nr 199, om anslag till inköp av gatsten; och

nr 200, om viss ändring i bestämmelserna om beräkningen av statsbidrag för vägdistriktens kostnader för vägunderhållet;

herr *Johanson* i Huskvarna m. fl.:

nr 201, om anslag till bidrag för undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande; och

nr 202, om anslag till bidrag för anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.;

herr *Gustafsson* i Lekåsa m. fl., nr 203, angående beredande av statsbidrag åt de fristående sjukkassorna;

herrar *Strindlund* och *Bergquist*, nr 204, angående inrättande av ett centralt organ för en planmässig organisation av de statliga och statsunderstödda anstalterna för asociala individer;

herr *Skoglund m. fl.*, nr 205, om anslag till inköp för statens räkning av respiratorer till beredskap vid barnförlammningsepidemier;

herr förste vice talmannen *Jeppsson*:

nr 206, om bestämmandet av anslagen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg- och brobyrå ävensom till vägorganisationen i länen; och

nr 207, om anslag för modernisering av befintlig och anskaffning av ny luftvärnsmateriel för vissa flottans äldre fartyg m. m.;

herrar förste vice talmannen *Jeppsson* och *Nilsson* i Steneberg, nr 208, om anslag för luftvärnsmateriel för flottans stationer, varv och örlogsdepåer samt för vissa skyddsanordningar därstädes;

herr *Bäckström*, nr 209, om anslag till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar;

herrar *Bergquist* och *Dahlbäck*, nr 210, om anslag till resestipendier åt domare och domaraspiranter;

herr *Larsson* i Hede m. fl., nr 211, om anslag till utrustning av ett tekniskt laboratorium vid vävskolan i Borås;

herr *Bagge* m. fl.:

nr 212, om anstånd med verkställandet av förut fattat beslut om indragning av skeppsgossekåren m. m.;

nr 213, om vidtagande av vissa åtgärder till åstadkommande av civilt luftskydd m. m.;

nr 214, angående åstadkommande av ett luftvärn på frivillighetens väg;

nr 215, om vissa anslag, avseende sjöförsvarets beredskap;

nr 216, angående påskyndat genomförande av den år 1936 beslutade försvarsordningen;

nr 217, med vissa förslag och synpunkter i avseende å dispositionen av blivande anslag till arbetslöshetens bekämpande; och

nr 218, om anslag till jordanskaffning i Västernorrlands län för arbetslöshetens bekämpande;

herr *Lundqvist*, nr 219, om upptagande i avlöningsstaten för statens bakteriologiska laboratorium av visst arvode för redogörare;

herrar *Lundqvist* och *Arneberg*, nr 220, angående arvodet till kamreraren vid gymnastiska centralinstitutet;

herrar *Lundqvist* och *Liedberg*, nr 221, om indragning av nu utgående anslag till rikskommitténs mot den olagliga rusdryckshanteringen verksamhet;

herr *Lundqvist* m. fl., nr 222, angående vidtagande av vissa ändringar i instruktionen för väganläggningar;

herr *De Geer* i Lesjöfors, nr 223, om ändrad disposition av det av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen begärda anslaget för propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m.;

herr *Wolgast*, nr 224, angående statsbidrag till lindring av mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader;

herr *Lithander* m. fl., nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till handelshögskolan i Göteborg;

fröken *Hesselgren*, nr 226, angående införande av vitesförfarande i arbetarskyddslagen;

fru *Nordgren* m. fl., nr 227, om anslag till bidrag för utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter;

fru *Nordgren* och fru *Björck*, nr 228, om uppförande å ordinarie stat vid botaniska museet vid Lunds universitet av ett tekniskt biträde;

herrar *Hammarlund* och *Andersson* i Munkaljungby, nr 229, om anslag för nybyggnader m. m. vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium;

fröken *Hesselgren* m. fl., nr 230, om viss ökning av antalet fortbildningskurser för lärare;

herr *Hällgren*, nr 231, angående statens gäldande av kostnaderna för hemtransport av officer och underofficer med vederlike, som i fredstid avlidit under tjänstgöring å främmande ort;

herrar *Wallerius* och *Olsson* i Staxäng, nr 232, om höjning av tullen å spillånga;

herrar *Olsson* i Staxäng och *Wallerius*:

nr 233, om utfärdande av importförbud under viss tid för all orensad makrill; och

nr 234, om viss utsträckning av tiden för importförbud för hummer;

herr *Senander m. fl.*, nr 235, om avskaffande av tullen på kaffe;
herr *Nyblom*, nr 236, om höjning av nu utgående importtull för vissa slag av textiltill;

herr *Aqvist*, nr 237, angående större frihet för industriföretag till avskrivningar i beskattningsavseende å industrifastigheter;

herr *Hansson* i Örebro, nr 238, om ändring av tullen å vissa skodon;

herr *Andersson* i Tungelsta, nr 239, om årligt understöd åt jordbruksarbetaren H. C. B. Carlzén;

herr *Werner* i Hultsfred *m. fl.*, nr 240, om förbättrad ställning i pensions-hänseende för lokomotivförare, lokomotiveldare och maskinbiträden;

herr *Johanson* i Hallagården, nr 241, om visst understöd åt änkan Elisabeth Wahlström;

herr *Lindmark*, nr 242, om tilläggspension åt förra lärarinnan Hanna Laura Löfstedt, född Larsson;

herr *Hedlund* i Östersund, nr 243, om pension åt verkstadsarbetaren K. O. Karlssons änka och minderåriga barn;

herr *Jonsson* i Haverö, nr 244, om pension åt förre båtsmannen A. Wikberg Tall;

herr *Andersson* i Grimbo, nr 245, om ändring av gällande sparbankslag angående sättet för val av huvudmän och övriga funktionärer;

herr *Anderson* i Råstock *m. fl.*, nr 246, om pension åt andra kammarens sekreterare P. Cronvall;

herr *Aqvist*, nr 247, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre grenadjären P. E. Holm;

herr *Lundqvist m. fl.*:

nr 248, angående fortsatt utbetalning under viss tid till änka efter tjänstemän och arbetare i statens tjänst av mannen i livstiden tillkommande lön;

nr 249, om pension åt byggnadskamreraren A. G. Hallins änka Anna Cecilia Hallin; och

nr 250, om förbättrad ställning i pensions-hänseende för den 1 juli 1936 pensionerade f. d. reservstatspersonalen;

herr *Spångberg*, nr 251, om årligt understöd åt förre tobaksarbetaren A. G. Hagander;

herr *Holmbäck*, nr 252, om visst tillägg till 19 kap. 10 § första stycket jorddelningslagen;

herr *Hällgren m. fl.*, nr 253, angående bestridandet av kostnaden för hemtransport av avliden sjöman, som varit anställd å svenskt fartyg;

herr *Strindlund*, nr 254, angående tillförsäkrande åt vissa arrendatorer av husrum och vedbrand på livstid från förut arrenderad fastighet;

herr *Senander m. fl.*:

nr 255, angående viss utsträckning av tillämpningsområdet för lagen om arbetstidens begränsning;

nr 256, om vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och

nr 257, om upphävande av den s. k. Åkarslagen;

herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*, nr 258, om upphävande av lagen om varsel i arbetskonflikter;

herrar *Jonsson* i Haverö och *Mäler*, nr 259, om viss ändring av 1 § tredje stycket lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

herrar *Olsson* i Staxäng och *Wallerius*, nr 260, om höjning av det i statsverkspropositionen äskade anslaget till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.;

- herr *Barnekow m. fl.*:
nr 261, angående åvägabringande av lättnader i de årliga avgifterna å egnahems-lån från högkonjunkturen; och
nr 262, om anslag till bidrag till jordbrukareungdomens förbund;
- herr *Hansson i Vännäsby m. fl.*:
nr 263, om anslag till premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten; och
nr 264, om höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till hästavelns befrämjande;
- herr *Johansson i Norrfors m. fl.*:
nr 265, angående viss ändring i bestämmelserna om statsbidrag till jordförbättring å ofullständiga jordbruk; och
nr 266, angående skydd för markägare för rätten till bärplockning å viss egen skogs- och hagmark;
- herrar *Pettersson i Dahl* och *Johansson i Uppmälby*, nr 267, angående viss ändring av ensittarlagen;
- herr *Aqvist*, nr 268, angående utbytande av vittneseden mot en i högtidlig och bindande form avgiven försäkran eller förklaring;
- herr *Aqvist m. fl.*, nr 269, angående utsträckning av tillämpningsområdet för lagen om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete;
- herr *De Geer* i Lesjöfors, nr 270, angående revision i vissa avseenden av lagen om förbud för bolag m. fl. att förvärva fastighet;
- herr *Andersson i Dunker*, nr 271, angående ändring i vissa avseenden av barnavårdslagen m. m.;
- herr *Hansson i Örebro*, nr 272, angående ändring i visst avseende av lagen om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete;
- herr *Holmbäck*, nr 273, om ökning av lantmäteridistriktens antal m. m.;
- herr *Sjögren*, nr 274, om viss ändring i avlöningsstaten för lantbrukshögskolan;
- herrar *Sjögren* och *Nolin*, nr 275, om anslag till utfinnande av botemedel mot potatisens svartfärgning;
- herrar *Wallerius* och *Olsson* i Staxäng, nr 276, angående åstadkommande av lindring i visst avseende för svenska fiskare vid besök i norska hamnar;
- herr *Nolin m. fl.*, nr 277, angående lagstiftning om obligatorisk tjurkontroll;
- herr *De Geer* i Hanaskog *m. fl.*, nr 278, om viss temporär sänkning av räntan å vissa egnahems-lån;
- herr *Persson* i Undersvik *m. fl.*, nr 279, om anslag för försöksverksamhet på påsldjuruppfödningens område;
- herr *Jacobson*, nr 280, angående åstadkommande av ökad konsumtion av färsk svensk frukt i Norrland m. m.;
- herr *Johanson* i Hallagården *m. fl.*, nr 281, om anslag till kapitalökning för lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenneras m. m.;
- herr *Larsson* i Hede *m. fl.*, nr 282, om höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till höjande av det mindre jordbruket;
- herr *Osberg m. fl.*, nr 283, om anslag till fraktlindring för svenskfångad färsk fisk;
- herr *Bagge m. fl.*, nr 284, om anslag till fraktlindring för svensk frukt m. m.;
- herrar *Gustafsson* i Lekåsa och *Gardell*, nr 285, angående förbilligande av kostnaderna för läkarbesök på landsbygden;
- herr *Annér m. fl.*, nr 286, angående åtgärder till främjande av arbetskraftens rörlighet m. m.;
- herr *Aqvist m. fl.*, nr 287, angående utredning om orsakerna till och åtgärder mot den ökade ungdomsbrottsligheten;

herr *Åqvist*, nr 288, angående åtgärder för gynnande av produktionen av verkligt god folkuppfostrande svensk film;

herr *Åqvist m. fl.*, nr 289, angående åstadkommande av lärlingsbestämmelser för handeln och utökad lärlingsutbildning för industrien; samt

herr *Bagge m. fl.*:

nr 290, angående stärkande av rikets ekonomiska försvarsberedskap; och

nr 291, angående utredning rörande och åtgärder mot flykten från landsbygden till städer och stadsliknande samhällen.

Dessa motioner bordlades.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Åqvist</i>	under	3	dagar	fr. o. m.	den	24	jan.,	
› <i>Ryberg</i>	›	3	›	›	›	25	›	
› <i>Eriksson</i> i Frägsta	›	5	›	›	›	29	›	
› <i>Johanson</i> i Hallagården	›	4	›	›	›	25	›	
› <i>Johansson</i> i Mysinge	›	2	›	›	›	26	›	
› <i>Osberg</i>	›	6	›	›	›	25	›	
› <i>Hällgren</i>	›	6	›	›	›	24	›	
› <i>Andersson</i> i Falkenberg	›	5	›	›	›	27	›	
› <i>Gustafsson</i> i Bogla	›	6	›	›	›	23	›	
› <i>De Geer</i> i Lesjöfors	›	3	›	›	›	25	›	
› <i>Eklund</i>	›	6	›	›	›	25	›	
› förste vice talmannen <i>Jeppsson</i>	›	3	›	›	›	25	›	
› <i>Blomquist</i>	›	5	›	›	›	27	›	och
› <i>Brädefors</i>	›	4	›	›	›	25	›	

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.26 f. m.

In fidem
Per Cronvall.

Söndagen den 24 januari.

Kl. 7 e. m.

§ 1.

Föredrogos var för sig de å kammarens bord vilande motionerna; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:

nr 195 av herr *Senander m. fl.*; och

nr 196 av herrar *Lundqvist* och *Hagberg* i Malmö;

till statsutskottet motionerna:

nr 197—200 av herr *Lindmark m. fl.*;

nr 201 och 202 av herr *Johanson* i Huskvarna *m. fl.*;

nr 203 av herr *Gustafsson* i Lekåsa *m. fl.*;

nr 204 av herrar *Strindlund* och *Bergquist*;

nr 205 av herr *Skoglund m. fl.*;

nr 206 och 207 av herr förste vice talmannen *Jeppsson*;

nr 208 av herrar förste vice talmannen *Jeppsson* och *Nilsson* i Steneberg;

nr 209 av herr *Bæckström*;

nr 210 av herrar *Bergquist* och *Dahlbäck*;

nr 211 av herr *Larsson* i Hede *m. fl.*; och

nr 212—217 av herr *Bagge m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 218 av herr *Bagge m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 219 av herr *Lundqvist*;

nr 220 av herrar *Lundqvist* och *Arneberg*;

nr 221 av herrar *Lundqvist* och *Liedberg*;

nr 222 av herr *Lundqvist m. fl.*;

nr 223 av herr *De Geer* i Lesjöfors;

nr 224 av herr *Wolgast*; och

nr 225 av herr *Lithander m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionen nr 226 av fröken *Hesselgren*;

till statsutskottet motionerna:

nr 227 av fru *Nordgren m. fl.*;

nr 228 av fru *Nordgren* och fru *Björck*;

nr 229 av herrar *Hammarlund* och *Andersson* i Munkaljungby;

nr 230 av fröken *Hesselgren m. fl.*; och

nr 231 av herr *Hällgren*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 232 av herrar *Wallerius* och *Olsson* i Staxäng;

nr 233 och 234 av herrar *Olsson* i Staxäng och *Wallerius*;

nr 235 av herr *Senander m. fl.*;

nr 236 av herr *Nyblom*;

nr 237 av herr *Aqvist*; och
nr 238 av herr *Hansson* i Örebro;

till bankoutsittet motionerna:

nr 239 av herr *Andersson* i Tungelsta;
nr 240 av herr *Werner* i Hultsfred *m. fl.*;
nr 241 av herr *Johanson* i Hallagården;
nr 242 av herr *Lindmark*;
nr 243 av herr *Hedlund* i Östersund;
nr 244 av herr *Jonsson* i Haverö;
nr 245 av herr *Andersson* i Grimbo;
nr 246 av herr *Anderson* i Råstock *m. fl.*; och
nr 247 av herr *Aqvist*;

till statsutskottet motionen nr 248 av herr *Lundqvist m. fl.*;

till bankoutsittet motionerna:

nr 249 och 250 av herr *Lundqvist m. fl.*; och
nr 251 av herr *Spångberg*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 252 av herr *Holmbäck*;
nr 253 av herr *Hällgren m. fl.*;
nr 254 av herr *Strindlund*;
nr 255—257 av herr *Senander m. fl.*;
nr 258 av herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*; och
nr 259 av herrar *Jonsson* i Haverö och *Mäler*;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 260 av herrar *Olsson* i Staxäng och *Wallerius*;
nr 261 och 262 av herr *Barnekow m. fl.*;
nr 263 och 264 av herr *Hansson* i Vännäsby *m. fl.*; och
nr 265 av herr *Johansson* i Norrfors *m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 266 av herr *Johansson* i Norrfors *m. fl.*;
nr 267 av herrar *Pettersson* i Dahl och *Johansson* i Uppmälby;
nr 268 av herr *Aqvist*;
nr 269 av herr *Aqvist m. fl.*;
nr 270 av herr *De Geer* i Lesjöfors;
nr 271 av herr *Andersson* i Dunker; och
nr 272 av herr *Hansson* i Örebro;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 273 av herr *Holmbäck*;
nr 274 av herr *Sjögren*; och
nr 275 av herrar *Sjögren* och *Nolin*;

till tillfälligt utskott motionen nr 276 av herrar *Wallerius* och *Olsson* i Staxäng;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 277 av herr *Nolin m. fl.*;
nr 278 av herr *De Geer* i Hanaskog *m. fl.*;
nr 279 av herr *Persson* i Undersvik *m. fl.*;
nr 280 av herr *Jacobson*;
nr 281 av herr *Johanson* i Hallagården *m. fl.*;
nr 282 av herr *Larsson* i Hede *m. fl.*;

Andra kammarens protokoll 1937. Nr 5.

nr 283 av herr *Osberg m. fl.*; och
nr 284 av herr *Bagge m. fl.*;
till tillfälligt utskott motionen nr 285 av herrar *Gustafsson* i Lekåsa och *Gardell*;

till statsutskottet motionen nr 286 av herr *Annér m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 287 av herr *Aqvist m. fl.*;

nr 288 av herr *Aqvist*; och

nr 289 av herr *Aqvist m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 290 av herr *Bagge m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionen nr 291 av herr *Bagge m. fl.*

§ 2.

Interpellation.

Ordet lämnades på begäran till herr **Spångberg**, som yttrade: Herr talman! I går inleddes inför högsta domstolen i Sovjetunionen åter en process, som i hög grad ådrar sig hela världens uppmärksamhet. 17 personer stå denna gång anklagade för olika fantastiska »landsförrådiska» planer och hotas av faran att efter några få dagar inte längre befinna sig bland de levandes antal. Enligt uppgift lär bland de anklagade även befinna sig en svensk medborgare. Telegram från Moskva meddelar redan att »samtliga de anklagade på domstolspresidentens fråga förklarar sig skyldiga».

Detta är den andra kontingenten, som sedan kort tid på detta sätt ställts inför domstol för att efter en mycket kort process avrättas. En samlad världsopinion fasar inför dessa tilldragelser. Tidningspressen uttalar tydligt sitt tvivel inför detta slag av rättsförfarande, som drar med sig misstro mot Sovjetunionen och endast gagnar den socialistiska idéens fiender.

En borgerlig tidning, *Dagens Nyheter*, skriver, att om man med dessa metoder skulle kunna betvinga kritisk opinionsbildning »vittnar det om en mänsklighet, som blivit så förslöad av allt, som hänt och händer, att den inte längre ids reagera».

I tidningen *Social-Demokraten* framhålles att »ingen socialist i Västeuropa skall tro att män sådana som Karl Radek, Pjatakov och Sokolnikov varit simpla spioner, sabotörer och landsförrådare».

I »*Arbetaren*» framhålles: »När vi känna oss upprörda över de nya justitiemord, som planeras, så är det av rent mänskliga känslor och inte av politiska intressen.» Hela pressen i övrigt talar om camouflagen och rättskomedi.

Händelserna kunna åstadkomma återverkningar, som för även vårt lands del ej kunna vara önskvärda med avseende på det vänskapliga förhållandet till Sovjetunionen. De kunna medföra utplånandet av de sympatier, som hundratusenden känna för Sovjetunionen. Det vore därför önskvärt om regeringen på ett lämpligt sätt kunde rikta Sovjetregeringens uppmärksamhet på den opinion, som utlösts i Sverige genom processerna och avrättningarna, samt understryka önskemålet om hänsynstagande till de allmänna uppfattningarna rörande dessa processer.

Med anledning av vad här framhållits anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsministern få framställa följande fråga:

Anser statsministern, att det förefinnes en för regeringen lämplig form att snabbt hos Sovjetregeringen rikta uppmärksamheten på den opinion de verkställda avrättningarna och den nu pågående processen mot politiskt oliktankande utlöst inom vida kretsar i Sverige, och är regeringen villig att under dessa förutsättningar taga ett dylikt initiativ?

Ifrågavarande anhållan bordlades.

§ 3.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Mårtensson m. fl.*, nr 292, angående upphävande av det av 1936 års riksdag fattade beslutet om skärpning av valbarhets- och behörighetsreglerna till kommunala förtroendebefattningar;

herr *Wallén*, nr 293, angående åläggande för justitiekanslern att utöva effektiv kontroll över jurisdiktionens och administrationens handhavande;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 294, om sänkning av rösträttsåldern vid alla politiska och kommunala val;

herr *Arneberg*, nr 295, om ändring av den i 28 § kommunala vallagen angivna tiden för anordnandet av valsedelsförsändelse för äkta make;

herr *Flyg m. fl.*, nr 296, angående uppsägande av Sveriges medlemskap i Nationernas förbund;

herr *Sandberg*, nr 297, om anslag till färdigställande av mellanriksvägen Umfors—norska gränsen;

herr *Sandberg m. fl.*, nr 298, om avslag å det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till den frivilliga skytterörelsens befrämjande;

herr *Hage m. fl.*, nr 299, angående disposition för visst malmförädlingsförsök m. m. av viss del av den från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag utgående royalty;

herr *Tengström m. fl.*, nr 300, om anslag till kapitalökning för studielånefonden;

herr *Tengström*, nr 301, angående viss ändring i gällande bestämmelser om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer;

herrar *Tengström* och *Osberg*, nr 302, om anslag till anskaffning av permanenta luftvärnsbatterier för Göteborgs stad och hamn;

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 303, i anledning av den av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningen om anslag till bidrag för främjande av bostadsbyggande på landet;

herr *Kilbom*, nr 304, om anslag till bidrag för ordnande av semestermöjligheter åt vissa folkgrupper m. m.;

herr *Bergvall* och fröken *Hennings*, nr 305, om kompensation åt vissa befattningshavare för en av familjepensioneringens genomförande föranledd inkomstminskning;

herr *Wallén m. fl.*, nr 306, angående nedbringande av räntan å långfristiga lån från hypoteks- och liknande inrättningar;

herr *Andersson* i Igelboda *m. fl.*, nr 307, om höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 308, angående tillerkännande åt nämndemän av viss ersättning för tjänstgöring vid tingssammanträden;

herr *Werner* i Höjen *m. fl.*, nr 309, om anslag till anskaffning av generatordrivna motorfordon till trängtrupperna;

herr *Törnkvist*:

nr 310, om förbättrad lönegradsplacering för kamreraren för egentliga kamrerargöromål i arméförvaltningens civila departement; och

nr 311, om fördelningen av vissa anslag mellan arméförvaltningens intendentur- och civila departement m. m.;

fröken *Andersson m. fl.*, nr 312, om höjning av vissa anslag till främjande av yrkesutbildning;

herr *Cruse m. fl.*, nr 313, angående höjning av nu utgående understöd till den vid Stockholms samgymnasium bedrivna aftonundervisningen;

herr *Lundell m. fl.*, nr 314, om beaktande av vissa synpunkter vid årets budgetarbete inom riksdagen;

herr *Holmbäck*, nr 315, om placering i högre lönegrad av överbibliotekarier-na vid universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 316, med vissa önskemål angående den frivilliga skytterörelsen;

herr *Lindmark*, nr 317, om upptagande i staten för vägorganisationen i länen av ett antal tillfälliga vägingenjörssassistenten;

herr *Sandström*, nr 318, om lönegradsplaceringen för befattningen såsom skogs- och flottledsinspektör m. m.;

herr *Hage*, nr 319, angående undersökning av arbetsorganisationen och arbetsmetoderna vid statsförvaltningen;

herr *Dahlbäck m. fl.*, nr 320, om anslag till resestipendier för lärare vid vissa läroanstalter;

herr *Arneberg m. fl.*, nr 321, om uppförande i högre lönegrad av vissa sekreterare och biträdande ledamöter å pensionsstyrelsens gransknings- och besvärshyrå;

herr *Flyg m. fl.*, nr 322, om anslag till understöd åt mindre bemedlade, vilka göra för arbetsprocessen och landet nyttiga uppfinningar;

herr *Andersson* i Grimbo *m. fl.*, nr 323, om vissa anslag på försvarsväsendets område;

herr *Lithander m. fl.*, nr 324, om anstånd med den förut beslutade indragningen av skeppsgosse kåren m. m.;

herr *Lindén:*

nr 325, om anslag till resestipendier åt lärare vid till folkundervisningen hörande läroanstalter; och

nr 326, om anslag till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor;

herr *Hellberg m. fl.*, nr 327, om anslag till handelsgymnasierna för ökandet av antalet friplatser m. m.;

herr *Hagberg* i Malmö, nr 328, om viss ändring av 1 § förordningen om särskild skatt å automobilgummiringar;

herr *Närlinge m. fl.*, nr 329, angående viss ändring av gällande bestämmelser om brevbefordran mot lokalporto;

herr *Cruse*, nr 330, angående skattefrihet för icke erkända arbetslöshetskassor och andra sociala hjälpfonder;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.:*

nr 331, om avskaffande av acisen på margarin och andra fettvaror; och

nr 332, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 31, med förslag till förordning om särskild skatt å förmögenhet för år 1937;

herr *Johansson* i Öckerö, nr 333, om införande av tull å s. k. skaldjur;

herr andre vice talmannen *Magnusson*, nr 334, om beräkningen av pensionsunderlaget för vissa till övergångsstat överförda musiksergeanter och f. d. musiksergeanter;

herrar *von Seth* och *Arneberg*, nr 335, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre distinktionskorpralen G. E. Fältenborg;

herr *Hagberg* i Malmö, nr 336, om beräkningen av pensionsunderlaget och tjänstepensionen för vissa beställningshavare å övergångsstat vid försvarsväsendet;

herr *Cruse*, nr 337, om fyllnadspension åt förre tygarbetaren K. J. S. Nyberg;

herrar *Lövgren* och *Hage*, nr 338, om pension åt förre fortifikationsförmanen A. E. Morath;

herrar *Ericsson* i Sörsjön och *Andersson* i Ovanmyra, nr 339, om pension åt förre kronojägaren H. J. Wallin;

fru *Nordgren m. fl.*, nr 340, om årligt understöd åt avlidne folkskolläraren N. Hansson Westergrens fränskilda hustru Ida Antonia Westergren, född Svensson;

herr *Senander m. fl.*:

nr 341, om befrielse för vissa statstjänstemän m. fl. från skyldigheten att erlägga avgifter till allmänna folkpensioneringen;

nr 342, om upphävande av lagen om kollektivavtal;

nr 343, om upphävande av lagen om arbetsdomstol;

nr 344, om revision av lagen om kollektivavtal;

nr 345, om upphävande av lagen om varsel i arbetskonflikter; och

nr 346, angående vissa ändringar i förordningen rörande erkända arbetslöshetskassor;

herr *Bagge m. fl.*:

nr 347, om viss ändring av 1 § i lagen om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring;

nr 348, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder;

nr 349, med förslag till lagbestämmelse om straff för försök att förmå allmänheten till deltagande i blockad eller bojkott; och

nr 350, angående vidtagande av åtgärder till förhindrande av samhällsfarliga arbetsinställelser;

herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*, nr 351, angående revision av gällande fattigvårdslagstiftning;

herrar *Holmbäck* och *Dahlbäck*, nr 352, angående revision av kommissionslagens bestämmelser om handelsresande;

herr *Sandström m. fl.*, nr 353, angående viss ändring av lagen om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete;

herr *Karlsson* i Grängesberg *m. fl.*:

nr 354, med förslag till förordning angående livräntetillägg av statsmedel för dem, som äga rätt till livränta enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete; och

nr 355, om anslag till vissa livräntetillägg åt livräntetagare enligt lagen angående skada till följd av olycksfall i arbete;

herr *Gustafsson* i Lekåsa *m. fl.*, nr 356, angående införande av skyldighet för fastighetsägare att borttaga eller avkvista för grannfastighet besvärande träd;

herrar *Persson* i Undersvik och *Nyblom*, nr 357, angående giltigheten av efter den 1 januari 1897 gjorda köp av på viss fastighet belöpande andel i samfällad mark;

herr *Hage*, nr 358, angående genomförande av effektivare ockerlagstiftning;

herr *Wallén m. fl.*, nr 359, angående genomförande av effektivare ockerlagstiftning;

herr *Gustafsson* i Lekåsa, nr 360, angående förenkling av sättet för överklagande av vägförrättning enligt lagen om enskilda vägar;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 361, angående viss ändring i gällande bestämmelser om arbetarsmåbrukslåneverksamheten;

herr *Sandberg*, nr 362, om anslag till bidrag till hushållningssällskapen;

herrar *Olsson* i Rödningsberg och *Hedlund* i Häste, nr 363, om anslag till jordanskaffningsverksamhet inom Jämtlands län;

herr *Olsson* i Staxäng *m. fl.*:

nr 364, om anslag till föreningen för fiskpropaganda i Göteborg;

nr 365, angående beredande av tillfälle för samtliga innehavare av stödlån åt jordbrukare att återbetala lånen medelst utförande av förbättringsarbete; och

nr 366, angående höjning av statsbidraget till hushållningssällskapens vandringsrättare;

herrar *Osberg* och *Sandberg*, nr 367, om anslag till bidrag för uppförande av nya veterinärbostäder i veterinärdistrikt;

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 368, angående viss ändring i gällande bestämmelser om åtgärder mot tuberkulos hos nötkreatur;

herr *Kilbom*, nr 369, om anslag till bogserings- och isbrytarhjälp för fiskebåtar;

herr *Lövgren m. fl.*:

nr 370, om viss ändring i villkoren för erhållande av bidrag från statens skogsodlingsanslag *m. m.*; och

nr 371, om anslag till skogsvårdens befrämjande;

herr *Senander m. fl.*:

nr 372, angående enhetlig lagstiftning om förbud för notdragning av strömming i Östersjön *m. m.*; och

nr 373, angående ordnande av strömmingshandeln i Stockholms län;

herr *Lundqvist m. fl.*, nr 374, angående vidtagande av stödåtgärder för den svenska frukt- och trädgårdsodlingen;

herrar andre vice talmannen *Magnusson* och *Larsson* i Hede, nr 375, om anslag till avlönande av täckdikningsförmän;

herr *Bagge m. fl.*, nr 376, om anslag till uppmuntrande av mindre jordbrukare och lägenhetsägare i Norrland att anlägga hemträdgårdar;

herr *Nolin m. fl.*, nr 377, om anslag till viss försöksverksamhet till fåravelns befrämjande;

herr *Larsson* i Hede, nr 378, om höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till bidrag för särskilda utbildningskurser för manliga ladugårdsskötare;

herr *Lindén*, nr 379, angående avskaffande av prästexamen;

herr *Dahlbäck*, nr 380, angående utredning av frågan om det kommunala revisionsväsendet;

herr *Lundqvist m. fl.*, nr 381, angående utredning rörande arten och omfånget av arbetslösheten bland särskilt äldre privatanställda;

herr *Hammarlund*, nr 382, angående införande av skydd för gårdsnamn;

herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*, nr 383, angående konsolidering av industri- och handelsidkande företag till mötande av en kommande lågkonjunktur;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*:

nr 384, angående en centralisering utav utarbetandet av för folkskolan erforderliga läroböcker och fastställandet av annan förbrukningsmateriel;

nr 385, angående pensionsfrågan för personal anställd i den yrkesmässiga biltrafiken;

nr 386, angående utredning av frågan om behovet och anskaffandet av vissa offentliga samlings- *m. fl.* lokaler på landsbygden; och

nr 387, angående utredning av vissa frågor rörande en statlig och kommunal bostadsproduktion;

herr *Werner* i Höjen *m. fl.*, nr 388, angående beredande av semester åt husmödrar på landsbygden;

herr *Lindberg* i Umeå, nr 389, angående yrkesutbildning av tuberkuloskonvalescenter i vissa fall;

herr *Sandberg m. fl.*, nr 390, angående vissa frågor berörande generalpoststyrelsens avtal med poststationsföreståndarna;

herr *Johansson* i Tväråselet *m. fl.*, nr 391, angående inrättande av en statens busslinje å sträckan Älvsbyn—Kåbdalis;

herr *Hage*, nr 392, angående utsträckande av skolköksundervisningen vid samrealskolor och högre allmänna läroverk;

herr *Olsson* i Staxäng, nr 393, angående utredning av möjligheten att koncessionera skärgårdstrafiken för passagerarebefordran i regelbunden fart; samt

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 394, angående underlättande av möjligheterna för barn att besöka undervisningsanstalter å annan ort än boningsorten.

Dessa motioner bordlades.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Hansson</i> i Örebro	under	den 25 jan.,			
» <i>Gustafson</i> i Vimmerby	»	5 dagar fr. o. m.	den 26 jan.,		
» <i>Johansson</i> i Öckerö	»	6 »	»	» 27 »	
» <i>Herou</i>	»	12 »	»	» 25 »	
» <i>Johansson</i> i Tväråselet	»	6 »	»	» 27 »	
» <i>Persson</i> i Undersvik	»	8 »	»	» 25 »	och
» <i>Hagberg</i> i Luleå	»	6 »	»	» 25 »	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 7.25 e. m.

In fidem
Per Cronvall.